

ОБРАЗАЦ

ПРЕДЛОЗИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ТЕКСТА НАЦРТА ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА:

Молимо да попуњени образац пошаљете електронским путем на адресу:
javnarasprava@ujn.gov.rs

ПРЕДЛАГАЧ

Орган/организација/заинтересовано лице: **Транспарентност Србија**

Име и презиме лица који доставља предлоге: **Немања Ненадић**

Подаци за контакт (е - пошта, телефон): ts@transparentnost.org.rs

Датум: **22.10.2018.**

Примедбе, предлози и сугестије у појединостима (наводе се примедбе на конкретне одредбе, чланове, ставове...) Нацрта закона о јавним набавкама, и сугестије у форми одредаба, нпр. Предлажем(о) да се члан... Нацрта закона измени тако да гласи: „...” или да се у члану ..., после става... дода став... који гласи „...” и сл)

Члан	181, 182, 183. и 203.
Предлог	<p>Члан 181.</p> <p>Предлажемо да се члан 181. ст. 4. допуни тако што се иза речи „збирно објављују“ додаје текст „у машински читљивом и отвореном облику“, након чега се постојећи текст наставља без измене.</p> <p>Измењена одредба члана 181. ст. 4.:</p> <p>Податке из става 3. овог члана наручиоци збирно објављују у машински читљивом и отвореном обликуу машински читљивом и отвореном обликуу машински читљивом и отвореном обликуна Порталу јавних набавки најкасније до 31. јануара текуће године за претходну годину, према упутству које објављује Канцеларија за јавне набавкена Порталу јавних набавки.</p> <p>Члан 182.</p> <p>Предлажемо да се члан 182. ст. 2. допуни тако што би иза речи „објављује“ било додато „у машински читљивом и отвореном облику“, након чега се текст наствља без измене.</p> <p>Измењена одредба би гласила:</p>

	<p>Извештај из става 1. овог члана Канцеларија за јавне набавке подноси Влади и објављује у машински читљивом и отвореном облику на Порталу јавних набавки до 31. мартатекуће године за претходну годину.</p> <p>Члан 183.</p> <p>Предлажемо да се члан 183, ст. 1. т. 1) допуни тако што би иза постојећег текста биле додате речи „у машински читљивом и отвореном облику“.</p> <p>Предлажемо да се члан 183. ст. 1. т. 3) допуни тако што би речи „и преузимање“ биле замењене речима „преузимање и даље коришћење“.</p> <p>Измењене одредба:</p> <p>1) наручиоцима састављање, слање на објављивање и објављивање огласа о јавним набавкама на стандардним обрасцима; стављање на располагање документације о набавци и објављивање и достављање одлука у поступцима јавних набавки, као и објављивање планова јавних набавки у машински читљивом и отвореном облику;</p> <p>3) свим заинтересованим лицима бесплатан, неограничен и директни приступ, претраживање, прегледање преузимање и даље коришћење објављених огласа о јавним набавкама и документације о набавци;</p> <p>Предлажемо да се члан 203. допуни, тако што би иза постојећег става 3. био додат нови став 4, који гласи:</p> <p>„Републичка комисија објављује извештаје из ст. 2. и 3. овог члана у машински читљивом и отвореном облику на својој веб презентацији.“</p>
<p>Образложење</p>	<p>Нацрт Закона предвиђа објављивање великог броја података који се односе на појединачне поступке јавних набавки, планове јавних набавки и извештаје о спроведеним јавним набавкама, као и оним набавкама на које се Закон не примењује. Нацрт такође садржи одредбе које постављају као правило електронску комуникацију и коришћење Портала јавних набавки од стране наручилаца, понуђача, надлежних државних органа, али и свих других заинтересованих лица.</p> <p>Закон о електронској управи (Службени гласник Републике Србије број 27/2018) у члану 4. дефинише појмове који су од значаја и за примену Закона о јавним набавкама, и то следеће:</p> <p>20) машински читљив облик је облик електронски меморисаног записа структуриран тако да га програмска апликација може лако идентификовати, препознати и из њега издвојити одређене податке, укључујући појединачне податке и њихову унутрашњу структуру;</p> <p>22) Портал еУправе је национални веб портал еУправа као јединствена приступна тачка електронској управи органа;</p> <p>24) отворени облик је облик електронски меморисаног записа који има својство</p>

независности од платформе на којој је настала и која је доступна јавности без ограничења која би могла спречити поновну употребу;

25) **отворени подаци** су подаци који су доступни за поновну употребу, заједно са метаподацима, у машински читљивом и отвореном облику;

У члану 27. „**Портал отворених података**“, прописано је да је орган (појам се у великој мери подудара са појмом наручиоца у смислу Закона о јавним набавкама) „дужан да на Порталу отворених података објављује отворене податке из делокруга своје надлежности на начин који омогућава њихово лако претраживање и поновну употребу.“ Међутим, „у сврху поновне употребе орган нема обавезу да отворене податке изради или прилагоди ако то захтева несразмеран утрошак времена или средстава“. Даље је прописано да се приступ отвореним подацима омогућава без накнаде, да Портал води и одржава „надлежни орган“ и да „Ближе услове о успостављању и начину рада Портала отворених података, укључујући организационе и техничке стандарде, уређује Влада.“ Рок за доношење овог подзаконског акта истекао је 14. октобра 2018.

Како се може видети из описаног, органи власти имају обавезу да сопствене отворене податке објављују на централном Порталу отворени података. Међутим, објављивање података на једном месту не представља препреку да они буду објављени још негде. Конкретно, када је реч о подацима који се односе на јавне набавке, нема препреке, нити би било супротно циљевима Закона о електронској управи када би исти подаци били објављени и на веб презентацији органа, односно на Порталу јавних набавки.

Уношење предложених одредаба у Закон о јавним набавкама је са друге стране неопходно како би органи власти – наручиоци - уопште објављивали отворене податке. Исто важи за будућу Канцеларију за јавне набавке (тренутно Управа) и за Републичку комисију заштити права у поступцима јавних набавки. Наиме, тренутно, а тако би било и наком усвајања новог Закона у тексту актуелног нацрта, подаци би били објављени у отвореном и машински читљивом облику једино уколико то сами органи учине. Алтернативно, у једном делу, до таквог циља би могли да доведу и акт из члана 184. Нацрта („Служба Владе надлежна за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управеприпрема упутство за коришћење Портала јавних набавки. Корисници су обавезни да користе Портал јавних набавки, у складу са одредбама овог закона и упутством за коришћење Портала јавних набавки и искључиво су одговорни за истинитост и тачност унетих података.“) или техничка решења будућег Портала јавних набавки. Међутим, једини начин да се обезбеди да Упутство предвиди таква решења, јесте да се створи законска обавеза.

У погледу објављивања података о раду Републичке комисије, будући да актуелни Нацрт не предвиђа уопште објављивање извештаја, било је потребно прописати како обавезу објављивања извештаја, тако и форму у којој ће извештаји бити објављени.

Допуна члана 183. је потребна, иако на изглед, корисник који преузме

документе са Портала о јавној набавци свакако може те документе да даље и користи. Предложена допуна има у виду фактичке могућности коришћења информација из докумената након што буду преузети. На пример, није поента само у томе да корисник може преузети конкурсну документацију за сваку јавну набавку и да може сваку од њих понаособ да претражује по кључној рећи или да копира делове текста. Потребно је обезбедити таква решења која би дала кориснику могућност да одједном претражи податке (нпр. додатне услове) за одабрану групу јавних набавки.

Усвајање ових допуна би значајно повећало општи ниво транспарентности и одговорности у јавним набавкама, не само кроз контролу заинтересоване јавности, већ и кроз повећање могућности да надлежни држани органи утврде слабости у систему и отклоне их. Усвајање допуна би стога допринело и остваривању циљева борбе против корупције, чувања јавних средстава, поспешивању коришћења електронске управе и реформе јавне управе.